

Programska oprema COBISS3**Opis dopuna u segmentu Pozajmica****V6.14-02, 20.–21. januar 2018.**

- Za potrebe visokoškolskih i univerzitetskih biblioteka u grupi ispisa **Pozajmica / Statistike / Aktivni članovi** dodat je novi ispis *POZ-STA-A07: Po univerzitetu/kategoriji člana/zavodu u eVŠ (nakon isteka prelaska na COBISS3/Pozajmicu)*. Namenjen je pripremi podataka o broju aktivnih članova za godinu prelaska biblioteke na segment COBISS3/Pozajmica. Podaci su sortirani po univerzitetu, kategoriji člana i visokoškolskim zavodima u eVŠ. Prilikom pripreme ispisa ulaznim parametrima "Kategorija", "Univerzitet" i "Visokoškolski zavod u eVŠ" možemo da izaberemo članove koje želimo da uključimo u pripremu statistike.
- Popravke:
 - u slučaju kada je za serijske publikacije podešen stepen dostupnosti za koji biblioteka dozvoljava uslovnu pozajmicu van biblioteke, ali ne dozvoljava rezervaciju uslovno dostupnih primeraka preko COBISS+, ove sveske serijskih publikacija ne mogu da se rezervišu preko COBISS+;
 - kod beleženja statusa i događaja SMS obaveštenja;
 - kod vraćanja sveski serijskih publikacija koje su rezervisane za korišćenje u čitaonici
 - kod slanja obaveštenja o rezervaciji slobodne građe na e-adresu, koja je upisana kod mesta za obradu rezervacija; ovo obaveštenje se od sada šalje samo prilikom rezervacije slobodne građe u COBISS+ i ne više prilikom rezervacije koju izvodi bibliotekar; uređen je i oblik ovog obaveštenja.

V6.14-01(03), 13.–14. januar 2018.

- Popravke:
 - kod izračuna datuma isteka, u slučaju kada su periodom za izračun obuhvaćeni 1. i 2. januar;
 - kod ispisa reversa na knjigomatu i podataka na ekranu knjigomata u slučaju produženja roka pozajmice, te kod uvida u stanje evidentirane građe;
 - na opomenama formata A4, zvanje potpisnika i slika potpisa spojeni su na jednoj strani;
 - kod izračuna broja aktivnih članova (ispisi od *POZ-STA-A01* do *POZ-STA-A04* i od *POZ-STAC01* do *POZ-STA-C10*), partneri za međubibliotečku pozajmicu i odeljenja biblioteke ne uvažavaju se kao članovi.

V6.14-01(02), 6.–7. januar 2018.

- U ispisima statistika, gde je uključeno sortiranje po vrstama transakcija u pozajmici, osim opisa transakcije, ispisuje se i numerička oznaka transakcije.

- Popravka kod uslova za udaljen pristup članova za potrebe biblioteke NUK.

V6.14-01(01), 22. decembar 2017.

- Popravka kod pohranjivanja kalendara za 2018. godinu.

V6.14-01, 21. decembar 2017.

- U bibliotekama sa zajedničkom bazom podataka o članovima prilikom prijave u servis Moja biblioteka preko COBISS+ zapis o članu prenosi se u lokalnu bazu podataka o članovima izabrane biblioteke.
- Popravke:
 - pri ispisu upozorenja kod neuspješne međudjeljene pozajmice građe koja je prenetu u bibliobus;
 - pri vraćanju sveski serijskih publikacija;
 - pri korišćenju prečice za štampanje reversa za građu kombinacijom tipki **Alt** i **D** u prozoru **Građa domaće biblioteke**;
 - pri pripremi posebnog reversa za nove rezervacije na formatu A5 za izabrani primerak u prozoru **Građa domaće biblioteke** kombinacijom tipke **Shift** i dugmeta **Revers** (dopuna za potrebe rada biblioteke NUK);
 - pri kontroli potpisa izjave prilikom upisa kod prelaska u editor **Član** objektnom metodom;
 - pri produženju roka pozajmice na knjigomatu i preko bibliofona uvažavaju se ista pravila za produženje koja važe u segmentu COBISS3/Pozajmica i preko Moje biblioteke;
 - pri pripremi spiska članova sa podacima za e-obaveštavanje kada su podaci o članovima upisani ćirilicom, odnosno u ćirilичnom interfejsu;
 - kod ispisa statusa RFID uređaja i statusa zaštite građe u bibliotekama sa odeljenjima
 - pri pripremi statistike aktivnih članova (ispisi od *POZ-STA-A01* do *POZ-STA-A04* i od *POZ-STA-C01* do *POZ-STA-C10*) u vezi sa uvažavanjem aktivnosti nečlanova i transakcija koje nisu vezane za pojedinačnog člana;
 - pri pripremi statistika pozajmice građe (ispisi od *POZ-STA-G01* do *POZ-STA-G12*) u vezi sa ispisom kategorija sortiranja – ispisuju se sve kategorije, čak i ako nema transakcija;
 - pri pripremi statistika transakcija (ispisi od *POZ-STA-T01* do *POZ-STA-T03*) u vezi sa ispisom kategorija sortiranja – ispisuju se sve kategorije za obuhvaćene transakcije; uklonjena je posebna tabela za prikaz transakcija nečlanova; podaci o transakcijama koje nisu vezane za člana, obuhvaćeni su u kategoriji "bez vrednosti";
 - pri pripremi statistika za izračunavanje broja poseta (od *POZ-STA-PT01* do *POZ-STA-PT07*) u vezi sa ispisima kategorija sortiranja – ispisuju se sve kategorije za obuhvaćene transakcije;
 - pri pripremi ispisa *POZ-C-08:Spisak članova sa dugom* kod članova koji su oslobođeni plaćanja penala, trenutni penali se ne ispisuju.

V6.14-00(02), 13. decembar 2017.

- Popravka:
 - ako biblioteka ima uključenu mogućnost da se pri produženju roka pozajmice uvažava stepen dostupnosti, nakon produženja ispisuje se do kada je rok za vraćanje produžen.

V6.14-00, 9.–10. decembar 2017.

- Uključena je nova funkcionalnost **Pozajmica inventara** koja omogućava unos podataka o inventaru (npr. o čitačima koje biblioteka pozajmljuje svojim članovima) i evidentiranje postupaka pozajmice inventara.
Za podešavanje dužine inventarskog broja inventara obratite se NCC-u.
- Uključen je nadograđen način praćenja i obrade rezervacije građe.
Ova funkcionalnost biće uključena bibliotekama tokom 2018. godine.
- Dodata je mogućnost pripreme podataka o tome koja su podešavanja e-obaveštavanja članovi uključili. Prilikom pripreme podataka uvažavaju se članovi koji, kod podataka za e-obaveštavanje, upisanu e-adresu ili broj mobilnog telefona. Podatke pripremamo na objektu **Elektronsko obaveštavanje** metodom **Spisak članova sa podacima za e-obaveštavanje**. Tokom postupka pripreme treba odrediti lokaciju i naziv datoteke (tip datoteke mora da bude *.txt*, npr. *obavestavanje.txt*) u koju ćemo pohraniti podatke. Kada se postupak završi, o tome se ispisuje poruka. Datoteka sadrži sledeće podatke o članovima: broj članske karte, ime, prezime, e-adresa i broj mobilnog telefona. Za sve vrste e-obaveštavanja ispisuje se i da li je član pretplaćen na primanje e-obaveštenja (vrednost "Da") ili nije (vrednost "Ne"). Podaci su odvojeni znakom "|". Možemo da ih importujemo u program MS Excel u kojem možemo da ih obrađujemo (npr. sortiramo po tome da li članovi imaju upisanu e-adresu).
- U kalendaru biblioteke (odeljenja) za dane kada je biblioteka ili njeno odeljenje zatvoreno, možemo da upišemo razlog. U kalendaru najpre označimo dan kada je biblioteka (odeljenje) zatvorena, potom kod mogućnosti **Napomena**: upišemo razlog. Nakon potvrđivanja dana kada je biblioteka zatvorena, klikom na dugme **Odredi** ili **Odredi sve** kod tog dana se beleži i upisana napomena. Vidimo je u ekranskom savetu kada se postavimo na pojedinačan dan u kalendaru. Napomena se briše kada za izabrani dan odredimo da je biblioteka otvorena.
- U katalogu, kod rezultata pretraživanja, pored podatka o broju polja 996/997, ispisuje se i broj zapisa koji odgovaraju zahtevu za pretraživanje.
- U bibliotekama koje imaju uključenu kontrolu da se prilikom produženja roka pozajmice opcijom **Produži sve** produžava rok pozajmice samo za građu sa određenim statusima, ista kontrola će se uvažavati i prilikom promene datuma isteka roka pozajmice ručnim upisom datuma ili perioda važenja.
- Ispis *Revers za nove rezervacije* dopunjen je ispisom stanice bibliobusa koja je upisana kod člana.
- U prozoru **Grada domaće biblioteke** dodata je mogućnost ispisa reversa za nove rezervacije za izabrani evidentirani primerak. Ispisujemo ga kombinacijom tipki **Alt** i dugmeta **Revers**. Revers je u formatu A5. Dopuna je uvedena za potrebe biblioteke NUK.
- Kod ispisa za potrebe pozajmice, dodat je novi poddirektorijum *Podaci za dalju obradu* u koji su dodata dva nova ispisa:
 - *POZ-EKS-03: Građa po transakcijama*, koji omogućava pripremu spiska građe sa izabranim transakcijama za izabrani period. Ovaj ispis je alternativa za ispis *POZ-G-01: Građa po transakcijama*.
 - *POZ-EKS-04: Članovi sa evidentiranom građom*, koji omogućava pripremu spiska evidentirane građe za izabrane članove. Ovaj ispis je alternativa za ispis *POZ-CG-01: Članovi sa evidentiranom građom*.

Podaci su pripremljeni u tekstualnoj datoteci, a međusobno su odvojeni znakom "|". Kada je datoteka sa podacima pripremljena, pohranjujemo je na odgovarajuće mesto klikom na

dugme **Pohrani kao** u prozoru **Pregled i slanje ispisa**. Podatke možemo da importujemo u druge alate za dalju obradu (npr. MS Excel).

- Dodata su dva nova ispisa za potrebe pozajmice:
 - *POZ-C-10: Obaveštenje o neizmirenim potraživanjima*, koji omogućava obaveštavanje članova o neizmirenim potraživanjima klasičnom ili elektronskom poštom. Prilikom pripreme ispisa određujemo datum početka i kraja perioda za koji će se uvažavati evidentirana potraživanja. Članovima, kod kojih je upisana e-adresa za e-obaveštavanje, obaveštenje će biti poslato na tu e-adresu, a za ostale članove pripremiće se ispis za slanje klasičnom poštom. Sadržaj uvodnog teksta u obaveštenju može da se prilagodi potrebama biblioteke u varijabli *Uvodni tekst (POZ-C-10)* (direktorijum *Varijable/Sistemske definicije/Pozajmica/Obaveštenja koja se šalju iz ispisa*).
 - *POZ-G-05: Statistika građe u bibliobusu*, koji omogućava uvid u trenutno stanje građe u bibliobusu.
- Dopunjeni su ispisi za potrebe pozajmice:
 - *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom*: dodata je informacija o trenutnim penalima u odeljenju koje je izabrano prilikom pripreme ispisa (važi sa biblioteke sa odeljenjima).
 - Prilikom pripreme ispisa *POZ-CG-07: Spisak rezervisane građe* dodati su parametri upita "Autor", "Naslov" i "COBISS.XX-ID".
 - Prilikom pripreme ispisa *POZ-G-02: Najtraženija građa* dodati su parametri upita "Bibliografski nivo (001c)", "UDK za statistiku (675s)" i "Namena (100e)".
- U segmentu COBISS3/Ispisi kod ispisa za potrebe pozajmice (**Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica**) uklonjena je podgrupa statistika *Poseta* (ispisi *POZ-STA-01* do *POZ-STA-007*). Ove statistike su zamenjene statistikama *POZ-STA-PT01* do *POZ-STA-PT07* i statistikama posete u poddirektorijumu **Statistike (korisničke definicije) / Posete**. U ovim statistikama korišćena je metodologija izračunavanja broja poseta koja bibliotekama omogućava veću fleksibilnost prilikom dobijanja podataka o broju poseta (npr. biblioteka sama izabere koje će aktivnosti članova uključiti u izračun broja fizičke posete biblioteke).
- Popravke:
 - pri evidentiranju vraćanja poslednjeg primerka sa evidentiranom opomenom (metoda **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**) nakon potvrđivanja vraćanja (dugme **Vrati**) označena građa se razdužuje kod člana;
 - podaci o građi iz kompleta ispisuju se zajedno na reversu;
 - pri pretraživanju članova sa porodičnom članskom kartom;
 - u pretraživaču **Obaveštenje** pri pregledu pojmova po statusu obaveštenja kada obaveštenje ima status "kreirano";
 - prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja za nečlana evidentira se transakcija 32 – *evidentiranje plaćanja*;
 - prilikom brisanja alternativnog broja, taj se broj ne uvrštava u nevažeće brojeve, već se definitivno izbriše;
 - pri izračunavanju broja poseta u statistikama posete:
 - ako su kod člana u periodu koji se uvažava pri izračunavanju poseta unutar istog odeljenja zabeležene iste vrste transakcija;
 - ako je ista transakcija kod člana evidentirana u roku jednog sata u različitim odeljenjima;
 - svaka transakcija 29 – *poseta nečlana* od sada se beleži kao nova poseta.

V6.13-03(05), 22. novembar 2017.

- Popravke:
 - u slučaju identifikacije člana sa alternativnim brojem "broj članske karte", član se ne upiše u lokalnu bazu podataka o članovima, ako za njega postoji zapis u referentnoj bazi studenata, a u lokalnoj bazi ne postoji;
 - kod plaćanja potraživanja preko eUJP-a ažuriraju se podaci člana o ispunjavanju uslova za pristup informacionim izvorima;
 - prilikom produženja roka pozajmice sa opcijom **Produži sve**.

V6.13-03(04), 20. novembar 2017.

- Popravka kod evidentiranja posete člana metodom **Član / Evidentiraj posetu**, kada se za identifikaciju člana upotrebi drugi podatak, a ne broj članske karte.
- Popravka kod produženja roka pozajmice za primerke sa ograničenjem dostupnosti u potpolju 996/997u.
- Popravka na obrascima za reverse i račune.

V6.13-03(03), 15. novembar 2017.

- Popravka pri izvođenju metode **Polje 996/997 / Evidentiraj transakciju s građom za čitaonicu**.

V6.13-03(02), 14. novembar 2017.

- Prilikom unosa novog člana sa opcijom prenosa podataka iz referensne baze studenata kontrola duplikata izvodi se i u bibliotekama koje ne koriste zajedničku bazu članova
- Pri promeni podatka **Vrsta škole** kod člana se brišu podaci o školovanju koji su povezani sa vrednošću tog atributa.
- Popravke kod:
 - beleženja datuma u transakcionim datotekama pozajmice;
 - vraćanja pojedinačnih sveski serijske publikacije koje su postavljene u bibliobus u odeljenje koje nije odeljenje u kojem su bile pozajmljene;
 - ispisu informacije o postavci građe u bibliobusu;
 - uvažavanju privilegija prilikom prijave u COBISS3 i prelaska u pojedinačna odeljenja pozajmice
 - beleženju blagajničkih transakcija kod negotovinskog podmirivanja potraživanja van biblioteke
 - vraćanja građe bez izbora člana u odeljenje koje nije odeljenje u kojem je građa pozajmljena
 - brisanju nevažećih brojeva;
 - slanju obaveštenja o otkazivanju rezervacije.

V6.13-03(01), 30. oktobar 2017

- Popravka kod pripreme opomena za biblioteke u kojima se članovima, prilikom prijema najviše opomene, postavlja ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke".

V6.13-03, 28.–29. oktobar 2017.

- Biblioteka se može odlučiti da se, prilikom produženja roka pozajmice za građu koja ima upisan stepen dostupnosti (potpolje 996/997p – *Stepen dostupnosti*), uvažava stepen dostupnosti, a ne vreme koje je za tu vrstu građe određeno u tabeli vremenskih parametara. Za uključivanje ove opcije biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- U bibliotekama Biotehničkog fakulteta, ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke" od sada je zajednički podatak.
- Prilikom upisa novog člana s mogućnošću prenosa podataka iz referensne baze podataka o studentima, dodata je kontrola duplikata na osnovu imena, prezimena i datuma rođenja. Do sada se kontrola izvodila samo na osnovu korisničkog broja.
- Ako preko zahteva za pretraživanje prilikom pretraživanja u katalogu ne dobijemo pogotke, označi se dugme **Pretraži**.
- U pretraživaču **Zauzeta građa** može se pretraživati po COBISS.XX-ID, čak i ako biblioteka nema uključen segment COBISS3/Međubibliotečka pozajmica.
- Popravka prikaza atributa **Naziv škole** kod pogodaka u pretraživaču **Član**.
- Popravka u postupku prilikom kojeg građu, koju je član pozajmio u čitaonicu, pozajmimo van biblioteke.
- Popravka kod brzog vraćanja (**Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**) serijskih publikacija.

V6.13-02, 17. oktobar 2017.

- U segment **Pozajmica** dodata je klasa **Bibliografski zapis**, što omogućuje podešavanje podrazumevanih polja za pretraživanje u katalogu i za zaposlene koji imaju samo privilegije za rad u segmentu Pozajmica.
- Kod pojedinačnog i paketnog ažuriranja podataka o članu dodata je opcija isključivanja ažuriranja podatka o kategoriji člana (podatak se ažurira na osnovu podatka o načinu studiranja u referensnoj bazi studenata). Za uključivanje te opcije biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Kod pojedinačnog i paketnog ažuriranja podataka o članu, prilikom provere identičnosti imena i prezimena člana u lokalnoj i referensnoj bazi, veličina slova se više ne uvažava.
- Popravka kod slanja obaveštenja o otkazivanju rezervacije.

V6.13-01, 12. oktobar 2017.

- Dodata je mogućnost isključivanja programske kontrole pri pozajmici dodatnih primeraka monografske publikacije koja je kod člana već pozajmljena u istom odeljenju. Za uključivanje ove mogućnosti biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Kod pojedinačnog i paketnog ažuriranja podataka o članu (metode **Član / Ažuriraj podatke o članu – studentu** i **Član / Ažuriraj podatke o članovima – studentima**) e-adresa se ne ažurira.
- Indikator opomena "OVR" briše se i u slučaju vraćanja poslednjeg primerka građe sa opomenom u odeljenju koje nije odeljenje u kojem je pozajmljen.
- Popravka kod rezervacije zauzete sveske serijske publikacije.
- Popravka kod podmirivanja potraživanja za nečlana.
- Popravka kod podešavanja statusa cenovnika.

V6.13-00(01), 3. oktobar 2017.

- Popravka pri rezervaciji zauzete građe preko COBISS+.

- Popravka pri podmirivanju potraživanja u bibliotekama koje evidentiraju samo negotovinska plaćanja izvan biblioteke, jer nisu obveznici za poresko potvrđivanje računa.

V6.13-00, 30. septembar–1. oktobar 2017.

- Za potrebe statistika omogućeno je sledeće:
 - Korisnički definisana sortiranja mogu da se pripreme.
Za sortiranje podataka u statistikama možemo da pripremimo korisničke definicije sortiranja koje su prilagođene potrebama biblioteke. Korisničku definiciju sortiranja pripremamo tako što iskopiramo sistemsku definiciju, a dupliranjem korisničkog sortiranja pripremamo proizvoljan broj novih sortiranja koja su prilagođena potrebama biblioteke.
 - Pri pripremi ispisa statistike, umesto sortiranja koje je sistemski određeno, može se izabrati drugo sortiranje (koje može da bude sistemski ili korisnički definisano).
 - U ispisima statistika, kada za neku kategoriju u sortiranju nisu evidentirane aktivnosti ispisuje se znak "-" (crtica).

Rad sa sortiranjima opisan je u uputstvima [COBISS3/Ispisi – sortiranja](#), koja su dostupna na portalu *Obrazovanje*.

Na osnovu potreba opštih biblioteka pripremljen je nov komplet definicija statistika (ukupno 73 statistike) koje uključuju mogućnosti koje su gore navedene. Kod novih statistika uvažavane su i potrebe za dodatnim kriterijumima za sortiranje podataka (npr. po odeljenjima biblioteke), a dodate su i statistike blagajničkih transakcija. Definicije novih statistika nalaze se u poddirektorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja)**. Podeljene su u četiri sadržinska sklopa (poddirektorijuma). To su:

- *Članovi* (za pripremu statistika aktivnih članova),
- *Posete* (za pripremu statistika poseta),
- *Transakcije* (za pripremu statistika transakcija) i
- *Blagajna* (za pripremu statistika blagajničkih transakcija).

Sve definicije ispisa statistika koje su do sada bile na raspolaganju, ostale su nepromenjene i mogu se i dalje koristiti. Pohranjene su u poddirektorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica / Statistike**.

U vezi sa potrebama biblioteka za pripremom ispisa i statistika u .xls formatu (MS Excel), obaveštavamo vas da se ispisi i statistike mogu preoblikovati u taj format iz .pdf formata, ako imate odgovarajući verziju programa Adobe Acrobat (npr. Adobe Acrobat Pro DC). Program Adobe Acrobat, naime, omogućava da sadržaj datoteke opcijom *Datoteka / Eksportuj u / Tabela* pohranimo kao radnu svesku u programu MS Excel, a potom tamo podatke dalje uređujemo.

- U segmentu COBISS3/Ispisi preuređen je sadržaj poddirektorijuma sa definicijama ispisa za potrebe pozajmice (**Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica**). Definicije ispisa pohranjene su i tri poddirektorijuma. To su:
 - *Spiskovi* (definicije ispisa spiskova za potrebe pozajmice: *Članovi, Građa, Članovi i građa, Opomene, Blagajničko poslovanje, Transakcije, Cirkulacija serijskih publikacij, Članska karta*;
Ispis POZ-EKS-01: Spisak nepodmirenih tužbi premešten je u poddirektorijum Opomene.);

- *Statistike* (definicije ispisa statistika za potrebe pozajmice koje su bile na raspolaganju do COBISS3, V6.12-00(10));
- *Statistike (korisnička sortiranja)* (definicije ispisa za potrebe pozajmice kod kojih može da se upotrebi korisnički definisano sortiranje).
- U redu sa alatima brauzera opcijom **Podešavanje reda sa alatima** (desni klik mišem u redu sa alatima) možemo dodati dugmad za brzi pristup sledećim metodama klase: **Grada / Katalog, Član / Grada domaće biblioteke, Član / Evidentiraj posetu, Zauzeta grada / Vraćanje, brisanje, Zauzeta grada / Obradi rezervacije, Zauzeta grada / Pripremi rezervisanu građu za preuzimanje i Odeljenje / Prelazak u drugo odeljenje**.
- Veličina prozora editora i nekih elemenata editora može da se promeni, tako što se mišem postavimo na ivicu prozora i povučemo u željenom smeru. Tako, na primer, možemo da povećamo i veličinu prozora **Cenovnik**.
- Ukoliko je kod biblioteke uključena mogućnost da se pri produženju roka pozajmice svih primeraka građe produžava rok vraćanja u svim odeljenjima u kojima član ima evidentiranu građu, mogućnost produženja se nudi samo u slučaju kada član, pored trenutnog odeljenja, ima evidentiranu građu u barem još jednom od preostalih odeljenja.
- Ukoliko je kod biblioteke uključena mogućnost da se članu pri prijemu poslednje (najviše) opomene postavi ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke", pri vraćanju poslednjeg primerka građe sa najvišom opomenom nudi se mogućnost brisanja ovog ograničenja.
- Dodata je mogućnost da se nakon štampanja reversa (dugme **Revers** u prozoru **Grada domaće biblioteke**) prozor **Grada domaće biblioteke** automatski zatvara. Za uključivanje ove mogućnosti biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Ukoliko kod člana želimo da evidentiramo pozajmicu dodatnih primeraka monografske publikacije koja je članu već pozajmljena (primerak građe ima isti COBISS.XX-ID) u istom odeljenju, ispisuje se poruka u vezi sa tim, a referent za pozajmicu mora da odluči da li će dodatni primerak građe pozamiti uprkos tome ili ne.
- Vraćanje građe u bilo kojem odeljenju od sada je izvodljivo i bez izbora člana metodom **Zauzeta grada / Vraćanje, brisanje**. U prozoru **Grada domaće biblioteke** u polje "IN/CN" prenosi se očitani inventarski broj ili broj za pozajmicu. Postupak vraćanja je odatle nepromenjen.
- U slučaju brzog pretraživanja člana (**Član / Pretraži po ključu**), pretraživanja člana za pozajmicu (**Član / Grada domaće biblioteke**) i pri evidentiranju posete člana (**Član / Evidentiraj posetu**) brojem članske karte koja je pripadala članu koji je izbrisan iz baze podataka, ako je pri brisanju izabrano da broj treba da ostane zauzet, ispisuje se poruka da je član izbrisan iz baze podataka.
- U slučaju vraćanja primerka za koji je kod podataka o fondu postavljen status (potpolje 996/997q – *Status*), o tome se ispisuje poruka.
- Spisak atributa klasa **Pozajmica van biblioteke, Međuodeljenska pozajmica, Grada u cirkulaciji, Međubibliotečka pozajmica, Rezervacija primerka, Rezervacija građe i Pozajmica za čitaonicu**, koji se ispisuju u brauzeru pri izboru primerka, dopunjen je ispisom vrednosti atributa **Podlokacija preusmerenja (e\E)**.
- Ispis podataka o stanju primeraka u pozajmici (dugme **Pregledaj**), koji se ispisuju u prozoru **Uvid u stanje građe**, dopunjen je statusom primerka (ST=) i podlokacijom preusmerenja (E=).

- Pri vraćanju građe u prozoru **Građa domaće biblioteke** kod informacije o posljednjem vraćenom primerku ispisuje se i naslov vraćenog primerka. U slučaju dužeg naslova, naslov je skraćen sa tri tačke.
- Na listiću sa podacima o rezervaciji, koji se ispisuje nakon pripreme rezervisane građe za preuzimanje, naglašeno se ispisuje informacija da li je članu poslato obaveštenje o tome.
- Kod evidentiranja podmirivanja potraživanja u slučaju gotovinskog plaćanja u rubriku "Gotovina" treba upisati iznos gotovine koji nam je predao posetilac biblioteke. Do sada se podrazumevano ispisivao iznos potraživanja koji je trebalo podmiriti.
- Ako za biblioteku sa odeljenjima za koju kod korisničkih imena nije određeno podrazumevano odeljenje prijave, pri prijavi u COBISS3 korisnik će se prijaviti u odeljenje koje je upisano na prvom mestu u lokalnom šifrniku *Odeljenja (CODE 301)*.
- Dopunjene su i dodate mogućnosti u bibliotekama koje koriste RFID uređaje:
 - Dodata je mogućnost proveravanja i menjanja statusa zaštite građe (metoda **Sistem / RFID uređaj / status zaštite**). U ovom kontrolnom prozoru možemo da proverimo da li RFID uređaj radi ili ne.
 - Pri vraćanju građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje**, brisanje kada su pročitani i primerci sa statusom *slobodno*, u prozoru sa porukom ispisuju se inventarski brojevi svih slobodnih primeraka.
 - Pri vraćanju građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**, kada su pročitani i primerci sa statusom *slobodno*, postupak vraćanja se nudi i izvodi za sve evidentirane primerke građe.
- Ispisi za potrebe pozajmic:
 - Nov ispis *POZ-CG-07: Spisak rezervisane građe* omogućava pripremu spiska rezervisane zauzete građe (status *R*) zajedno sa spisikom članova koji su građu rezervisali.
 - Ispis *POZ-G-02: Najtraženija građa* dopunjen je tako što u odvojenom obrascu *Pregled za svu uvrštenu građu* za svu građu koja je uvrštena na spisak ispisuje se i zbirni pregled broja pozamica, produženja i rezervacija. Obrazac je pripremljen tako da ga odgovarajućom verzijom programa Adobe Acrobat (npr. Adobe Acrobat Pro DC) možemo pohraniti kao radnu svesku (workbook) u MS Excelu, a tamo podatke možemo dalje da uređujemo.
 - Ispis *POZ-STA-G03: Po vrsti građe (fizički oblik)/mesecima* – pri sortiranju podataka po fizičkom obliku uvažava se sadržaj potpolja *001b – Vrsta zapisa*.
- Popravka kod rezervacija vezanih sveski serijskih publikacija za čitaonicu.
- Popravka kod ispisivanja listića sa podacima o rezervaciji u slučaju vraćanja rezervisane građe.
- Popravka kod obračunavanja troškova opomene u bibliotekama u kojima trošak novih opomena prekriva trošak prethodne opomene: to se dešava čak i ako je član za istu građu već dobio opomenu.
- Popravka kod uključenja novog odeljenja za pozajmicu: priprema se i blagajna za to odeljenje.
- Uslovi za produženje roka za vraćanje na knjigomatu i bibliofonu izjednačeni su sa uslovima za produženje putem servisa Moja biblioteka.
- Popravka kod izračunavanja broja poseta: u slučaju evidentiranja transakcija u pozajmici za protekli period, prilikom izračunavanja broja poseta evidentirane transakcije uvažavaju se kao nova poseta člana.

- Popravka: istekle rezervacije mogu se brisati sa osnovnom privilegijom za rad u pozajmici (POZ_OSN).

V6.12-00(10), 07. septembar 2017.

- U e-poruci koju dobija član pri plaćanju u Moji biblioteci promenjen je naziv obaveštenja, dodat je ispis podataka o biblioteci i datumu uplate, uklonjen je ispis teksta *Ovo je sistemska poruka...*

V6.12-00(09), 28. avgust 2017.

- Popravka kod brisanja isteklih rezervacija.
- Opomene:
 - popravka kod ispisa adrese primaoca opomene u slučaju promene poštanske adrese za opomene
 - popravka kod slanja obaveštenja o skorašnjoj opomeni

V6.12-00(08), 23. avgust 2017.

- Popravka kod kontrole postojanja rezervacija, s obzirom na odeljenje u kome je rezervacija nastala (prilikom rezervacije i vraćanja preko knjigomata).
- Popravka kod pripreme opomena za građu koja je pozajmljena u čitaonicu; opomena se ne priprema, ako datum isteka još ni istekao.
- Popravka kod otkazivanja evidentiranja potraživanja za neizvršeno preuzimanje rezervisane građe prilikom pakelnog brisanja isteklih rezervacija.
- Popravka dupliranog poštanskog broja kod stranih državljana na ispisu *Obrasca za upis*.
- Popravke kod uslova za pristup na daljinu i kod pripreme datoteke s podacima o članovima za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.

V6.12-00(07), 17. avgust 2017.

- Dopune kod pripreme datoteke s podacima o članovima za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.

V6.12-00(06), 9. avgust 2017.

- U COBISS+ i COBISS/OPAC-u onemogućena je rezervacija građe koja je pozajmljena na neodređeno vreme.
- Dodata mogućnost upotrebe korisničke definicije ispisa umesto sistemske definicije.
- Dopuna uslova za pristup na daljinu za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.
- Uključivanje pripreme datoteke s podacima o članovima za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.

V6.12-00(05), 15.–16. jul 2017.

- Popravka kod stalnih rezervacija:

- dok stalna rezervacija ima status "važeće", građa je evidentirana u pozajmici i promena statusa u fondu nije moguća;
- kod stalnih rezervacija status "važeće" može da se promeni tek kada nijedna od pripadajućih svezaka više nije evidentirana u pozajmici.

V6.12-00(04), 8.–9. jul 2017.

- Popravka kontrole potpisa pristupne izjave.
- Popravka kod privilegija za izdavanje kopije računa (od sada su dovoljne osnovne privilegije za rad sa blagajnom).
- Popravka ispisa perioda obrade rezervacija u ispisu POZ-R-01 (Spisak rezervisane građe).
- U katalogu ponovo možemo da se pomeramo po spisku pogodaka tipkama za pomeranje.

V6.12-00(03), 3. jul 2017.

- U ispisu POZ-C-08 kod podataka o članu uključen je ispis alternativnog broja člana (broja studenta ili broja korisnika).
- Zajednička baza podataka o članovima: dopuna kontrole unosa podataka za kategorije članova kod kojih podatak o datumu rođenja nije obavezan.
- Promena širine ispisa podataka na reversu za nove rezervacije.

V6.12-00(02), 27.–28. juni 2017.

- Popravka kod produženja roka pozajmice za građu sa evidentiranom opomenom.

V6.12-00(01), 20. juni 2017.

- Popravka kod vraćanja građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**.

V6.12-00, 17.–18. juni 2017.

- U pretraživaču klase **Član** dopunjeno je pretraživanje u polju **Ključne reči** u koje je od sada uključeno pretraživanje po atributima **Ime, Prezime, Ime i prezime staratelja/garanta i Napomene**:
 - pri upisivanju zahteva za pretraživanje možemo da koristimo dijakritičke znake ili da ih ispustimo (možemo da upišemo npr. čipka ili cipka); rezultat pretraživanja biće isti u oba slučaja,
 - dodato je pretraživanje po rečima (između dve ili više reči možemo da upišemo bilo koji znak interpunkcije ili razmak, pri pretraživanju uvažavaće se reči bez znakova interpunkcije),
 - omogućeno je skraćivanje pojma za pretraživanje ili fraze znakom "*" (zvezdica) koja zamenjuje proizvoljan broj znakova. Znak za skraćivanje možemo da koristimo samo na kraju,
 - pri upisivanju zahteva za pretraživanje možemo da koristimo velika ili mala slova; rezultat pretraživanja biće isti,

- između reči u zahtevu za pretraživanje podrazumevana logička operacija je IN (rezultati pretraživanja moraju da sadrže sve reči iz zahteva za pretraživanje).
- U bibliotekama koje koriste RFID čitače, za potrebe čitanja građe čitačem dodato je dugme **Očitaj RFID** pri pretraživanju po ključu u klasama **Polje 996/997** i **Zauzeta građa** i kod metoda **Zauzeta građa / Priprema rezervisane građe za preuzimanje i Polje 996/997 / Evidentiraj transakciju s građom u čitaonici**.
- U bibliotekama koje koriste RFID uređaje, njihova upotreba može da se uključi samo u izabranim odeljenjima biblioteke.
- U pretraživaču klase **Član** dodato je polje za pretraživanje "Zaposlenje".
- U pretraživaču klase **Evidentirano potraživanje** dodata su polja "Usluga/potraživanje" (omogućava pretraživanje potraživanja po opisu) i "Vrsta usluge/potraživanja" (omogućava izbor vrste potraživanja iz šifrnika).
- U pretraživaču klase **Račun** dodato je polje za pretraživanje "Broj članske karte".
- U pretraživaču klase **Transakcije** dodata su polja za pretraživanje "Stanica bibliobusa" i "Odeljenje upisa".
- U klasi **Zauzeta građa** dodata je metoda **Analiza pozajmice građe** koja omogućava pripremu podataka o pozajmici monografskih publikacija za sve naslove čije primerke imamo u biblioteci; izuzeti su primerci građe koji imaju status "*otpisano*". Kao pozajmica građe uvažavaju se sledeće transakcije: pozajmica van biblioteke, pozajmica za čitaonicu, transakcija u čitaonici, produženje roka pozajmice, promena datuma vraćanja, produženje telefonom, produženje Moja biblioteka i međubibliotečka pozajmica. Nakon izbora metode upisujemo period za koji želimo da izvedemo analizu pozajmice. U bibliotekama sa odeljenjima izaberemo jedno ili više odeljenja čiju građu želimo da uključimo u analizu. Nakon određivanja parametara program zahteva lokaciju i naziv datoteke (tip datoteke mora da bude *.txt*, npr. *odeljenje01.txt*) u koju ćemo pohraniti podatke. Kada se postupak analize završi, ispisaće se poruka. Datoteka sadrži sledeće podatke o građi: odeljenje, COBISS.XX-ID zapisa, naslov, autor, datum inventarisanja (prvog primerka), inventarske brojeve primeraka pojedinačnih naslova, signatura (prvog primerka) i broj pozajmica. Nakon toga, podatke uvozimo u program MS Excel u kojem možemo proizvoljno da ih sortiramo (npr. po broju pozajmica) ili dodatno analiziramo. Sortiranjem po broju pozajmica dobijamo podatke o naslovima sa najviše pozajmica, kao i podatke o tome koji naslovi nisu pozajmljivani. Podaci o broju pozajmica prikazani su po pojedinačnim odeljenjima za sve primerke pojedinačnog naslova zajedno.
- Na bibliobusu je omogućeno vraćanje građe koja je pozajmljena u drugom odeljenju bez prethodnog evidentiranja prenosa te građe u bibliobus.
- Nakon obrade rezervacija (metoda **Zauzeta građa/ Obradi rezervacije**) na e-adresu lica koje je obradilo rezervacije više se ne šalje obaveštenje o poslu sa informacijom o tome gde je pohranjen ispis o obrađenim novim rezervacijama.
- Biblioteka može da izabere da u lokalni šifrnik uključi sadržaj globalnog šifrnika (npr. sadržaj globalnog šifrnika kod atributa *Visokoškolski zavod eVŠ* u šifrnik *Ustanove, preduzeća*). Importovanje sadržaja globalnog šifrnika u lokalni šifrnik izvodi NCC na zahtev biblioteke.
- Pri produženju roka pozajmice od sada i za građu sa stepenom dostupnosti za koji je određena bezuslovna ili uslovna pozajmica rok pozajmice se produžava za period koji je za pojedinačnu vrstu građe određen u tabeli vremenskih parametara. Uvažavaju se i ograničenja produženja koja važe za građu bez stepena dostupnosti.
- Ispis podataka o stanju građe u pozajmici (dugme **Pregledaj**) koji se ispisuju u prozoru **Uvid u stanje građe** dopunjen je signaturom.

- Pristup arhivu e-dokumenata od sada je omogućen i za korisnička imena sa osnovnim privilegijama za rad u pozajmici.
- Dodata je mogućnost isključivanja ispisa listića sa podacima o rezervaciji građe u postupku pripreme rezervisane građe za preuzimanje. Za uključivanje parametra biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Dodata je mogućnost isključivanja ispisa listića pri postupku vraćanja građe u odeljenju kojem građa ne pripada. Za uključivanje parametra biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Popravci pri ispisu rezultata pretraživanja u **Katalogu**:
 - pri komandnom pretraživanju u bibliotekama sa odeljenjima uvažava se izabrano odeljenje,
 - sortiranje godišta serijskih publikacija od najnovijeg do najstarijeg i kada su rezultat pretraživanja monografske i serijske publikacije.
- Na reversu, računima, knjižnim odobrenjima i stornu računa od sada se crnim slovima ispisuju naziv biblioteke i naziv odeljenja.
- Na obrascima za reverse i račune biblioteka od sada može da odredi ispisivanje numeričke oznake referenta za pozajmicu (tj. jedinstveni identifikator korisničkog imena) umesto imena i prezimena referenta za pozajmicu. Ovo podešavanje uređujemo tako što kod vrste podatka 4. *Dodatni podaci na reversu i računu promenljivu vrednost prezime i ime referenta za pozajmicu* zamenimo vrednošću *numerička oznaka referenta za pozajmicu*.

Numerička oznaka je dodata u attribute klase **Korisnik sistema**. Tabelu korisničkih imena sa pripadajućim numeričkim oznakama pripremamo na portalu *Obrazovanje* (Spisak korisnika (poreski brojevi)).
- Popravka pri adresovanju opomena za maloletne članove
- Popravka pri ispisu statusa primerka i mogućnosti rezervacije u odeljenju sa neautomatizovanom pozajmicom
- Popravka pri otkazivanju računa za nečlana
- Popravka pri ispisu poštanskog broja i mesta na obrascu za upis
- Ispisi za potrebe pozajmice:
 - Nov izpis *POZ-C-09: Aktivni članovi* koji omogućava pripremu spiska aktivnih članova u izabranom periodu. U pretraživaču **Transakcije** određujemo parametre za uvrštanje članova na spisak aktivnih članova (period, jedna ili više transakcija, kategorija člana, odeljenje transakcije itd.), a pre pripreme ispisa preporučuje se unos parametra "Komentar u naslovu" sa podacima o aktivnim članovima koji će se uvrstiti na spisak. Za svakog aktivnog člana na spisku će se ispisati podaci o broju članske karte, imenu, prezimenu, kategoriji, adresi i datumu upisa. Ako su neki od aktivnih članova već izbrisani iz baze podataka o članovima, podaci o tim članovima ne mogu više da se ispišu; informacija o broju takvih članova ispisaće se na kraju ispisa.
 - Nov izpis *POZ-BP-04: Pregled plaćanja (računi, knjižna odobrenja, storno)* koji omogućava pripremu pregleda izdatih računa, knjižnih odobrenja i storniranih računa.
 - Naziv ispisa *POZ-C-02* promenjen je u *Članovi po datumu poslednje posete* (pre *Aktivni članovi*), jer izpis obuhvata samo članove koji su imali evidentiran datum poslednje posete u periodu koji je upisan prilikom pripreme ispisa. Zato je parametar upita "Period" promenjen u "Datum poslednje posete".
 - Naziv ispisa *POZ-C-06* promenjen je u *Članovi po datumu poslednje posete/po odeljenjima* jer izpis omogućava pripremu spiska članova sa datumom poslednje

posete u datom periodu i izabranom odeljenju. Zato je parametar upita "Period" promenjen u "Datum poslednje posete".

- Pri pripremi ispisa *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom* dodati su parametri upita "Usluga/potraživanje" (omogućava pretraživanje potraživanja po opisu) i "Vrsta usluge/potraživanja" (omogućava izbor vrste potraživanja iz šifrnika).
- Pri pripremi ispisa *POZ-TR-04: Spisak blagajničkih transakcija* dodati su parametri "Način podmirivanja" i "Vrsta negotovinskog plaćanja". Promenjen je redosled parametara upita. Sadržaj ispisa dopunjen je ispisom podataka o načinu podmirivanja i vrsti negotovinskog plaćanja, promenjen je redosled atributa, a podaci na spisku sortirani su po datumu i vremenu transakcije.
- Pri pripremi ispisa koji omogućavaju izbor članova u pretraživaču **Član** dodata je mogućnost pretraživanja po poljima za pretraživanje na jezičcima **Član, Poštanska adresa, Telefon, E-adresa, Alternativni/nevažeci brojevi, Privilegije i Ograničenja**.
- U ispisima *POZ-TR-01: Transakcije kod člana (broj članske karte)* i *POZ-TR-02: Transakcije kod člana (broj člana) povučen je ispis internog broja člana. Za potrebe pregleda plaćanja kod izabranog člana pripremamo novi ispis POZ-BP-04: Pregled plaćanja (računi, knjižna odobrenja, storno)*.

V6.11-03, 20.–21. maj 2017.

- Omogućeno je otvaranje fioke blagajne bez podmirivanja potraživanja. Biblioteka koja koristi fioku blagajne u direktorijumu *Evidentiranje i podmirivanje potraživanja* u tu svrhu koristi metodu **Stanje blagajne / Otvori fioku blagajne**.
- Popravka pri pripremi opomena u vezi sa uvažavanjem perioda tolerancije u slučaju radnih dana.
- Izpis *I-IZV-01: Seznam neizterjanih tožb*:
 - uključen izpis podatka o znesku popusta za izvod gradiva
 - popravak pri pripravi izpisa, kadar knjižnica članom pošlje manj kot štiri opomine
- Popravka kod evidentiranja transakcija u slučaju pojedinačnog ili paketnog brisanja članova.

V6.11-02, 10. maj 2017.

- Prilikom ručnog evidentiranja potraživanja člana, dodata je mogućnost pretraživanja po opisu stavke u cenovniku. Zbog toga su u prozor **Evidentiranje potraživanja – izbor usluge/potraživanja** dodata dugmad za pretraživanje (za **Pretraži** i za **Pretraži dalje**).
- Popravka pri pripremi opomena za građu pozajmljenu za čitaonicu (status S).

V6.11-01, 3. maj 2017.

- Popravka pri pripremi opomena u XML formatu.

V6.11-00(01), 19. april 2017.

- Pri promeni broja članske karte dodata je mogućnost brisanja starog (nevažecog) broja članske karte.

- Popravka pri pripremi opomena za format obrazaca *1 – format A4/adresa desno*.
- Popravka pri kontroli dostupnosti za pozajmicu za građu u cirkulaciji (status *K*).
- Popravka greške koja se javljala pri brisanju člana kome je pre toga promenjen broj članske karte.

V6.11-00, 15.–17. april 2017.

- Za potrebe praćenja uspešnosti e-obaveštavanja u klasi **Obaveštenje** dodati su atributi **Status obaveštenja, Datum i vreme statusa obaveštenja i Dogadaji sa obaveštenjem**. Omogućeno je i pretraživanje po prva dva dodata atributa. Detaljne informacije o slanju obaveštenja na raspolaganju su u editoru **Obaveštenje** ako kliknemo dugme **Dogadaji sa obaveštenjem**.
- Dodata je mogućnost da se pri pripremi rezervisane građe za preuzimanje (metoda **Slobodna građa / Pripremi rezervisanu građu za preuzimanje**) članu ne šalje e-obaveštenje o dospeljoj rezervaciji iako se pretplatio na tu vrstu e-obaveštavanja. U tu svrhu u prozoru **Priprema rezervisane građe za preuzimanje** dodat je okvir za potvrđivanje "Obaveštavanje člana se izvodi" iz kojeg uklonimo kvačicu ukoliko smo se sa članom već dogovorili kada će ga rezervisana građa čekati. Podrazumevana vrednost je da se obaveštavanje člana izvodi. Ukoliko u biblioteci pri obradi izaberete da člana nećete obavestavati o tome da je građa pripremljena za preuzimanje, na reversu za nove rezervacije u rubrici *Obaveštenje poslato*: ispisuje se *NE (po odluci biblioteke)*.
- Na reversu koji se ispisuje pri obradi novih rezervacija dodat je ispis statusa primerka (996/997q) (npr. *preusmereno*)
- Dodata je mogućnost evidentiranja vraćanja sa zadržkom za međuodjeljski pozajmljene primerke, zato je u prozoru **Građa domaće biblioteke** aktivno dugme **Zadrži** za odeljenje. Tako mogu da se onemogućće pozajmica i rezervacija građe koja se tada već vraća u matično odeljenje.
- Na zahtev biblioteke NCC uključuje parametre koji omogućavaju:
 - određivanje kategorije članova kod kojih je upis datuma rođenja člana obavezan
 - određivanje kategorije članova kod kojih je obavezan upis imena staratelja/garanta
 - mogućnost podešavanja da je upis pola obavezan kod člana; podešavanje može da važi samo za neke kategorije članova
 - mogućnost podešavanja da je upis opštine stalnog prebivališta obavezan kod člana; podešavanje može da važi samo za neke kategorije članova
 - mogućnost podešavanja odeljenja u kojim treba proveriti da li je izjava o upisu potpisana
 - mogućnost podešavanja odeljenja u kojim važi ograničenje pozajmice za poslednju svesku serijske publikacije
 - mogućnost podešavanja odeljenja u kojem članovi biblioteke mogu da rezervišu uslovno dostupnu građu preko COBISS/OPAC-a
- Dodata je mogućnost pripreme obrazaca za opomene u XML formatu (podešavanje u stupcu *Format i pozicija adrese*). Pripremljene opomene na ovim obrascima možemo da pohranimo u prozoru **Pregled i slanje ispisa** kao XML datoteku, što omogućava distribuciju opomena članovima biblioteke preko posebnih preduzeća za distribuciju obaveštenja.
- Kod e-obaveštenja za korisnike (npr. e-obaveštenje o skorašnjem isteku roka pozajmice) je mogućnost ispisa posebne e-adrese na koju korisnici mogu da šalju eventualna pitanja. Atribut **E-adresa za odgovor (e-obaveštenja)** može da se upiše kod domaće biblioteke

(metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC**), kao i za pojedinačno odeljenje ukoliko su e-adrese po odeljenjima biblioteke različite. Ukoliko je e-adresa jedinstvena za sva odeljenja, može da se unese samo kod domaće biblioteke.

UPOZORENJE: Upisana e-adresa kod korisničke varijable **E-adresa za odgovor (obaveštenja)** neće više biti relevantna, zato te e-adrese treba urediti prvog radnog dana nakon instalacije programske opreme.

- U prozoru kalendara u redu sa naslovom ispisuju se oznaka i naziv odeljenja (važi za biblioteke sa odeljenjima).
- U kalendaru mogu da se odrede dani kada su biblioteka ili njeno odeljenje zatvoreni, a da se uprkos tome taj dan uvažava pri obračunu penala. Takav dan određujete, tako što kod mogućnosti "*Vrsta dana kada je biblioteka zatvorena:*" na padajućem spisku izaberete "*penali se obračunavaju*". Potom u kalendaru označite jedan ili više dana i kliknete dugme **Odredi**. Ti dani su u kalendaru označeni plavim okvirom. Podrazumevana vrednost pri određivanju dana kada je biblioteka zatvorena je da se pri obračunu penala ne uvažavaju (označeni su crvenim okvirom).
- Kod metode **Član / Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** napomena koja se upisuje kod evidentiranja potraživanja ispisuje se i na spisku evidentiranih potraživanja kod člana i kod pregleda transakcija. Kod metode **Pregledaj podmirena potraživanja** ispisuje se napomena koja je prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja upisana u svrhu ispisa na računu.
- Ukoliko biblioteka koristi mogućnost da se pri produženju roka pozajmice svih primeraka građe produžava rok vraćanja i u drugim odeljenjima, za svaki primerak kod kojeg produženje nije izvedeno ispisuju se i podaci o odeljenju, autoru i naslovu građe.
- Pri unosu podataka o školovanju kod atributa **Univerzitet, Naziv škole i Smer/program** omogućen je i unos nešifrovanih podataka. Ovu mogućnost koristimo kada želimo da upišemo podatke o studentima koji studiraju u inostranstvu.
- Pri vraćanju pozajmljene građe u čitaonicu (status *S*) dodato je upozorenje da građu pozajmljenu za čitaonicu možemo da rezervišemo za upotrebu u čitaonici (status *U*). Uslov je da je upisano vreme važenja rezervacije za čitaonicu (stubac "*čit.*").
- Prilikom obrade rezervacije otvara se prozor za prethodni pregled ispisa spiska otkazanih rezervacija.
- Kod napomene o građi za pozajmicu (metoda **Polje 996/997 / Upiši napomenu za pozajmicu**, odnosno dvostruki klik u drugom redu stupca Sts/O u prozoru **Grada domaće biblioteke**) možete upisati do 450 znakova.
- Pri paketnom brisanju neaktivnih članova pripremaju se odvojeni spiskovi: *Spisak neaktivnih članova koji neće biti izbrisani zbog upisane napomene* i *Spisak neaktivnih članova koji neće biti izbrisani zbog evidentirane građe i/ili potraživanja*.
- Na ispisima *POZ-BP-32: Spisak računa (zaključivanje blagajne)*, *POZ-BP-01: Blagajnički prilog, I-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* i *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om* u zaglavlju je dodat podatak o opsegu obuhvaćenih brojeva računa.
- U statistikama *POZ-STA-A01: Po kategoriji člana (školske biblioteke)*, *POZ-STA-A02: Po kategoriji člana*, *POZ-STA-A03: Po opštini/kategoriji člana* i *POZ-STA-A04: Po stanicama bibliobusa/kategoriji člana* uključeno je upozorenje u vezi sa uvažavanjem aktivnih članova kod međuprikaza i ukupnom zbiru aktivnih članova.
- U statistikama grupe *Pozajmica građe* (od *POZ-STA-G01* do *POZ-STA-G12*) kod podrazumevanih transakcija dodata je vrednost 26 – *produženje telefonom*.
- U statistikama u kojim je upotrebljeno sortiranje po opštinama (*POZ-STA-T03: Po opštini/kategoriji člana*, *POZ-STA-P05: Po opštini/kategoriji člana*, *POZ-STA-PT05: Po*

opštini/kategoriji člana (transakcije) i POZ-STA-A03: Po opštini/kategoriji člana) pored koda ispisuje se i naziv opštine.

- U ispisima *POZ-TR-01: Transakcije kod člana (broj članske karte)* i *POZ-TR-02: Transakcije kod člana (broj člana)* ispisuje se broj računa sa kojim je račun zapisan u bazi podataka.
- U ispisu *POZ-EKS-01: Spisak nepodmirenih tužbi* na kraju spiska ispisuje se i ukupni iznos nepodmirenih potraživanja kod članova. Nakon importovanja podataka u Excel datoteku podatke sortiramo po broju članske karte.
- U transakcionu datoteku kod podataka o članu evidentiraju se i podaci o stručnoj oblasti i izabranoj čitaonici ako su upisani kod člana (za potrebe biblioteka u sistemu COBISS.BG)
- U bibliotekama koje koriste zajedničku bazu članova pri upisu člana kod proveravanja duplikata proverava se i datum rođenja člana.
- Popravka kod naziva datoteka sa pohranjenim knjižnim odobrenjima ako je za isti račun napravljeno više knjižnih odobrenja i njihovih kopija.
- Dodata je mogućnost podešavanja knjigomata koji onemogućava transakcije sa kompletima (ako knjigomat ne podržava komplete).

V6.10-03, 25.–26. mart 2017.

- Na osnovu odluke Poverenika za informacije od 27.2.2017. godine (broj: 0612-16/2017/8) u segmentu COBISS3/Ispisi promenili smo sva e-obaveštenja koja se šalju članovima biblioteke e-poštom, tako da u primljenoj elektronskoj pošti nisu navedeni lični podaci o članu (npr. *Obaveštenje o dospeljoj rezervisanoj građi, Obaveštenje o skorašnjem isteku roka pozajmice, POZ-CG-05: Obaveštenje o isteku roka pozajmice...*).
- Promenjena je adresa biblioteke u e-obaveštenjima kod biblioteka sa nadređenim partnerom. Adresa se od sada kreira samo na osnovu podataka o domaćoj biblioteci, i ne na osnovu podataka o nadređenom partneru.
- Ispis *Spisak računa (POZ-BP-32)*, koji se prikazuje pri zatvaranju blagajne, dopunjen je prikazom iznosa osnovice za PDV i iznosa PDV-a u zbirnim tabelama po vrsti usluge i stopi PDV-a.
- Ako je kod člana blokirano primanje SMS obaveštenja, to se vidi:
 - u editoru **Član** kod ograničenja "Blokada SMS obaveštavanja kod operatera", naveden razlog;
 - kod atributa "Ograničenja" i kod ograničenja u relacijama ispisuje se skraćenica *SMS*;
 - u prozoru **Građa domaće biblioteke** kod ograničenja navedena je informacija o blokadi.

Za pretraživanje pojedinačnih razloga za blokadu u pretraživač **Član** na jezičku **Ograničenja** dodato je polje za pretraživanje "Blokada SMS obaveštavanja kod operatera".
- Popravka kod e-obaveštavanja o skorašnjoj opomeni.
- Popravka kod pripreme spiskova pri paketnom brisanju neaktivnih članova u bibliotekama sa većim brojem odeljenja.
- Popravka kod evidentiranja podmirivanja potraživanja iz grupe 99 – *OST ostalo*.
- Popravka pri prikazu broja dana kašnjenja u prozoru **Građa domaće biblioteke**.

V6.10-02(02), 13. mart 2017.

- Popravka pri pripremi reversa za novoprispelu građu.

V6.10-02(01), 8. mart 2017.

- Popravljen je unos podataka za e-obaveštavanje u editoru **Član**.
- Popravljen je upis članova iz baze podataka o studentima za biblioteke KISUM.
- Nalepnice za članske karte od sada mogu da se štampaju i na nalepnice dimenzija 50 x 25 mm.

V6.10-02, 1. mart 2017.

- Dodate su nove logičke destinacije *Račun – Pozajmica* i *Revers za rezervaciju – Pozajmica*. To omogućuje da biblioteke za reverse, račune i listiće za rezervacije (revers za nove rezervacije i listić s podacima o rezervaciji) mogu da podese različiti broj kopija tih ispisa. Nove logičke destinacije podešavaju se na način koji važi za logičku destinaciju *Revers – Pozajmica*.

UPOZORENJE: Nakon podešavanja dopune programske opreme, pre početka rada u pozajmici obavezno treba podesiti obe nove logičke destinacije, jer se u suprotnom račun, reversi za nove rezervacije i listići s podacima o rezervaciji neće odštampati.

- Ako biblioteka ne koristi fiskalnu kasu, nakon podmirivanja potraživanja otvara se opcija prethodnog pogleda sadržaja računa. Biblioteka se zatim odlučuje da li će račun odštampati.
- Za reverse za nove rezervacije uređeno je sledeće:
 - sortiranje po signaturi,
 - na njima se ispisuje i dodatni naziv domaće biblioteke,
 - vrednosti atributa ispisuju se istaknuto (ne više nazivi atributa),
 - u sistemu COBISS.BG ispisuje se i čitaonica u koju rezervisana građa mora da bude dostavljena.
- Otklonjena je greška kod upisa članova iz baze podataka o studentima (važi za biblioteke u KISUM-u).
- Popravljen je evidentiranje transakcije dodele građe članu (ako je prilikom brisanja statusa *O* ili *W* (transakcija *17*) građa dodeljena sledećem članu s rezervacijom, ta se dodela evidentira kao transakcija *15*).

V6.10-01, 18.–19. februar 2017.

- Ako u referentni bazi podataka o studentima ne postoji podatak o načinu studiranja, pri upisu člana prenosom podataka iz ove baze kao kategorija člana određuje se *004 – studenti (redovni)*.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri istovremenom zatvaranju većeg broja blagajni.
- U lokalne šifrnike uključili smo šifrnike *Stručna oblast (CODE 325)* i *Čitaonica (CODE 326)* za potrebe biblioteka u sistemu COBISS.BG.

V6.10-00(02), 1. februar 2017.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri kontroli važenja članstva pri retroaktivnom evidentiranju postupaka u pozajmici.
- Otklonjena je greška koja se javljala u vezi sa blokadom rezervacija u COBISS/OPAC i COBISS+ za građu za čitaonicu koja ima status *6 – oštećeno*.

V6.10-00(01), 30.-31. januar 2017.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri identifikaciji članova na uređajima koji rade preko SIP2.

V6.10-00, 28.–29. januar 2017.

- **Unos neto cene po jedinici na tačno četiri decimale**

U cenovniku u editoru **Usluge/potraživanja – grupa** pri unosu cene po jedinici omogućen je unos cene na tačno četiri decimale. Na ovaj način biblioteke koje za određene usluge/robu obračunavaju PDV mogu da unesu cenu bez PDV-a (atribut **Cena po jedinici**) tako da je nakon obračunavanja PDV-a cena sa PDV-om (atribut **Iznos**) isti kao i cena u zvaničnom cenovniku biblioteke.

Pri obračunavanju usluga i robe u skladu sa pravilima za zaokruživanje kod svih međuoperacija do konačnog izračunavanja iznosa koji za usluge/robu mora da plati posetilac biblioteke, svi međuiznosi se izračunavaju na osnovu neto cena na tačno četiri decimale. Zato su cene po jedinici, cene sa PDV-om, evidentirana potraživanja, transakcije u blagajni, trenutni penali sve do iznosa za podmirivanje potraživanja i izrade računa prikazane na tačno četiri decimale. Na računu, knjižnom odobrenju i stornu računa cene, vrednost robe/usluga, obračunati PDV, iznos za plaćanje i povraćaj zaokruženi su na tačno dve decimale.

UPOZORENJE: Sve biblioteke koje su obveznici za plaćanje PDV-a moraju nakon instalacije nove verzije programske opreme COBISS3 **obavezno** da provere stavke u cenovniku za koje se obračunava PDV i da poprave neto cenu (atribut **Cena po jedinici**) tako da cena sa PDV-om (atribut **Iznos**) ista kao i cena u zvaničnom cenovniku biblioteke, inače može da se desi da je cena sa PDV-om drugačija od cene u zvaničnom cenovniku.

- **Evidentirana potraživanja nakon prelaska na unos neto cena na tačno četiri decimale**

Kod svih već evidentiranih potraživanja, iznos za podmirivanje izračunavaće se iz neto cene koja je važila prilikom evidentiranja potraživanja, i to na tačno četiri decimale.

- **Ispis računa, storna računa, knjižnog odobrenja za biblioteke koji su obveznici za PDV-a**

Na ispisu računa, storna računa i knjižnog odobrenja cena robe/usluge ispisuje se kao cena sa PDV-om, a i ukupna vrednost robe i usluga prikazana je kao iznos sa PDV-om.

- **Informacija o dugu člana**

U servisu Moja biblioteka, na ispisu reversa, obaveštenju o nepodmirenim potraživanjima i opomeni (ako se u biblioteci na reversu, odnosno opomeni ispisuje i podatak o nepodmirenim potraživanjima), ispisani dug koji član ima prema biblioteci zaokružuje se na dve decimale.

- **Upozorenje o evidentiranom potraživanju za uslugu/robu za koju se obračunava PDV**

Ukoliko član ima evidentirano potraživanje za uslugu/robu za koju se obračunava PDV, pri prelasku u prozor **Građa domaće biblioteke** ispisuje se upozorenje. Račun za ovakve usluge/robu treba, naime, izdati do kraja obračunskog perioda za PDV.

- **Ispisi povezani sa blagajničkim poslovanjem**

U sledećim ispisima ispisane su cene bez PDV-a, cene sa PDV-om, vrednost usluge/robe, osnovica za PDV i obračunati PDV zaokružen na dve decimale, i to na osnovu cene/vrednosti određene na četiri decimale tačno:

- *Cenovnik*
- *Spisak blagajničkih transakcija*
- *Spisak računa (zaključivanje blagajne)*
- *POZ-BP-01: Blagajnički prilog*
- *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om*
- *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om*
- *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom*
- *POZ-TR-04: Spisak blagajničkih transakcija*
- u eksportu podataka za potrebe Finansijske uprave Republike Slovenije (datoteke *ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT* i *ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT*)
- **Pohranjivanje računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija ovih ispisa u PDF formatu**

Prilikom štampanja računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija svih ovih dokumenata svaki dokument se automatski pohranjuje i u PDF formatu. To omogućuje naknadno štampanje dokumenata za interne potrebe i izdavanje kopija koji su isti kao original po obliku i sadržaju. U arhivu pojedinačnog dokumenta dostupni su i svi povezani dokumenti (npr. kod knjižnog odobrenja u arhivu dostupan je i originalni račun). Dokumenti su dostupni preko objektno metode **Arhiv** koja se nalazi kod objekata **Račun i Dobropis**.
- **Priprema kopija izdatih računa, storna računa i knjižnog odobrenja**

Kopije računa, storna računa i knjižnog odobrenja od sada se pripremaju na osnovu dokumenata pohranjenih u arhivu u PDF formatu. Kopija računa i storna računa i dalje se pripremaju objektno metodom **Račun / Pripremi kopiju**, a kopija knjižnog odobrenja objektno metodom **Knjižno odobrenje / Pripremi kopiju**.
- **Povlačenje nekih metoda povezanih sa štampanjem računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija ovih dokumenata**

Arhiviranje izdatih računa, storna računa i knjižnog odobrenja u PDF formatu omogućava pripremu kopija i ponovno štampanje ovih dokumenata na osnovu arhivskog originala, zato su iz objektnih metoda **Račun / Odšampaj** i **Račun / Pošalji** povučene mogućnosti **Račun, Storno računa**, a iz objektnih metoda **Knjižno odobrenje / Odšampaj** i **Knjižno odobrenje / Pošalji** mogućnost **Knjižno odobrenje**.

U segmentu COBISS3/Ispisi račun, storno računa, knjižno odobrenje i kopije ovih dokumenata ne mogu više da se ispisuju.
- **Arhiviranje već izdatih računa, storniranih računa, knjižnih odobrenja i kopija ovih dokumenata u PDF formatu**

Pri instalaciji nove verzije programske opreme COBISS3, V6.10-00, svi do sada izdati računi, storna računa, knjižna odobrenja i kopije svih ovih dokumenata biće arhivirani u PDF formatu. Sadržaj i oblik ovih ispisa biće kao što bi bili pri ponovnoj pripremi ispisa ovih dokumenata u programskoj opremi COBISS3, V6.9-00(02), ali bez podataka o evidentiranoj građi i evidentiranim potraživanjima. Kopije dokumenata mogu da se pripremaju na osnovu arhiviranih dokumenata.
- **Onemogućen storno knjižnog odobrenja**

Dodata je programska kontrola koja onemogućava storniranje knjižnog odobrenja.
- **Onemogućen storno računa koji nije izdat na tekući datum**

Mogu da se storniraju samo potraživanja podmirena tokom tekućeg dana.

Savet: Da bi izbegli naknadne otkrivanje grešaka prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja, preporučujemo dnevno proveravanje stanja blagajne i upotrebu metode za zaključivanje dnevne blagajne.

- **POS terminal**

Kod blagajničkog poslovanja u svrhu negotovinskog podmirivanja potraživanja u biblioteci omogućena je upotreba POS terminala NLB (Nova Ljubljanska banka d.d, Ljubljana). Na zahtev biblioteke IZUM može da uključi poseban parametar za upotrebu POS terminala. Podešavanja POS terminala određuju se metodom **Sistem / Podešavanja / POS terminal**.

- **Dopuna spiska atributa klase "Član"**

Na spisku atributa koji se ispisuju u brauzeru prilikom izbora člana od sada se ispisuju i vrednosti atributa **E-adresa za e-obaveštavanje, Univerzitet, Naziv škole, Stepen studija, Visokoškolski zavod u eVŠ, Studijski program u eVŠ, Stepen obrazovanja i Stanica bibliobusa**. Ovi atributi će tako biti na raspolaganju i u *Alatu za izvoz podataka* u klasi **Član**.

- **Dopuna pretraživanja u katalogu**

Pretraživanje u katalogu je dopunjeno tako da se u rezultatima ispisuju i zapisi za e-knjige. U bibliotekama sa odeljenjima pretraživanje e-knjiga uključeno je samo ako pretražujemo po svim odeljenjima, zato na padajućem spisku odeljenja treba izabrati mogućnost "sva odeljenja".

- **Podešavanje polja za pretraživanje u katalogu**

Za pretraživanje u katalogu dodata je mogućnost podešavanja polja za pretraživanje koja najčešće koristimo za pretraživanje. Za podešavanje polja za pretraživanje na jezičku **Polje 996/997** polja za pretraživanje podešavamo tako da izaberemo željena polja za pretraživanje u pretraživaču klase **Polje 996/997** i pohranimo ih klikom na dugme **Pohrani upit**. Za podešavanja polja za pretraživanje na jezičku **Bibliografski zapis** iskalna polja podešavamo na isti način i u pretraživaču klase **Bibliografski zapis**.

- **Ispis statusa pozajmice**

Ispis statusa pozajmice je promenjen, tako da se pri pretraživanju po svim odeljenjima za primerke iz odeljenja bez računarske pozajmice ispisuje nema COBISS/Pozajmice. Isto važi za ispis statusa pozajmice u COBISS/OPAC i COBISS+.

- **Upozorenje pri brisanju rezervacije**

Dodato je upozorenje pri brisanju rezervacije u prozoru **Grada domaće biblioteke**. Referent za pozajmicu mora da potvrdi da želi da izbriše rezervaciju. Upozorenje se ispisuje pri brisanju rezervacije slobodne ili zauzete građe (statusi *O* i *R*) i građe koja čeka člana (status *W*).

- **Rok za pozajmicu za čitaonicu za građu koja je rezervisana u čitaonici**

Prilikom pozajmice građe za čitaonicu kod građe koja je pre toga bila rezervisana za člana za čitaonicu (status *U*) kao rok pozajmice za čitaonicu postavlja se tekući datum. Za čitaonicu, naime, pozajmljujemo građu obično za jedan dan, zato je datum kada ističe rok pozajmice isti kao i datum pozajmice. Do sada rok za vraćanje ostao je isti kao i datum isteka važenja rezervacije u čitaonici.

- **Štampanje kartica za članske karte**

Omogućeno je štampanje plastičnih kartica za članske karte na štampaču Zenius (proizvođač Evolis). Mogu da se ispišu ime, prezime, broj članske karte i šipkasti kod. Možemo da podesimo ispis imena i prezimena velikim ili malim slovima, a možemo i da onemogućimo ispis nekog podatka. Za potrebe ispisa ove kartice dodata je nova logička destinacija *Kartica – Pozajmica (član)*. Pre početka korišćenja štampača logičku

destinaciju treba urediti tako što ćemo joj dodati odgovarajući drajver za štampač Zenius, a kod detalja odredimo grafički način štampanja i horizontalnu usmerenost. Kartica se štampa iz radnog prostora metodom **Član / Odštampaj** ili **Član / Pošalji** i izborom definicije ispisa **Kartica za člansku kartu**. Biblioteka koja izabere štampanje kartica mora UZUM-u da pošalje zahtev za instalaciju (određivanje i pozicioniranje podataka koji treba da se ispisuju na kartici).

- **Pojedinačna članarina – uvažavanje radnih dana**

Pri određivanju važenja članstva (atribut **Važenje članstva**) broj dana važenja članstva možemo da ograničimo tako da se uvažavaju samo radni dani. U ovom slučaju kod vrednosti u lokalnom šifrniku *Vrsta članarine – pojedinačno (CODE 318)* ispred perioda važenja članstva treba upisati znak *. Primer: ako omogućavamo članstvo za 3 radna dana, važenje članstva upisujemo na sledeći način: *06 – trodnevno članstvo#*3d*.

Radni dani će se uvažavati po kalendaru biblioteke; ako je za odeljenje podešen odvojeni kalendar, uvažavaće se kalendar tog odeljenja.

- **Statistike za pozajmicu**

- Kod statistika za pozajmicu skraćeni su nazivi statistika, jer se vrsta statistike vidi iz naziva grupe statistika u pojedinačnom direktorijumu ili poddirektorijumu.

- U grupi statistika *POZ-STA-OT ... – Poseta po transakcijama* popravljen je način brojanja poseta članova koji su bili aktivni preko servisa Moja biblioteka.

- Kod statistika *Poseta po transakcijama* (statistike od *POZ-STA-PT01* do *POZ-STA-PT07*), transakcija *52 – promena podataka preko COBISS/OPAC-a* uvažava se samo u slučaju kada pripremamo statistiku za sva odeljenja (odnosno, kada ne odredimo parametar "Odeljenje biblioteke"). Promena podataka preko COBISS/OPAC-a, naime, nije povezana s određenim odeljenjem biblioteke.

- **Opomene, e-obaveštavanje članova**

Način izvođenja pripreme, brisanja opomena i e-obaveštavanja članova prilagođen je za obradu većeg opsega podataka.

- **Listić sa podacima o rezervaciji**

Uključen je dodatni naziv domaće biblioteke, promenjen je redosled atributa "Važenje" i "Rezervisano", naglašeno se ispisuju vrednosti atributa (ne više nazivi atributa).

V6.9-00(04), 28. januar 2017.

- arhiviranje izdatih računa, storna računa, knjižnih odobrenja i njihovih kopija

V6.9-00(03), 14. januar 2017.

- arhiviranje izdatih računa, storna računa, knjižnih odobrenja i njihovih kopija

V6.9-00(02), 7.–8. januar 2017.

- onemogućeno vraćanje više sveski u cirkulaciji odjednom jer se status cirkulacije menjao u *zaključeno* samo za poslednju izabranu svesku

V6.9-00, 14.–15. decembar 2016.

- dopunjen sadržaj poruke koja se ispisuje na knjigomatu pri pozajmici građe koja je evidentirana kod drugog člana

V6.8-00(05), 19.–20. novembar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri evidentiranju razloga za otpis potraživanja

V6.8-00(04), 9.–10. novembar 2016.

- otklonjena greška koja se javljala pri radu table za digitalno potpisivanje Omega
- u slučaju naknadnog slanja e-obaveštenja u poruci o skorašnjem isteku roka pozajmice na spisku građe ispisuje se samo ona građa koja je tokom ponavljanja e-obaveštenja evidentirana kod člana
- otklonjena greška kod ispisa adrese biblioteke na opomenama koje se štampaju na višeslojnim kovertama

V6.8-00(03), 27. oktobar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri vraćanju međuodjeljenski pozajmljene građe na osnovu upisa inventarskog broja
- otklonjena je greška koja se javljala pri adresovanju opomena u bibliotekama sa odeljenjima

V6.8-00(02), 12. – 13. oktobar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri postupcima na knjigomatu
- otklonjena je greška koja se javljala pri kontroli rezervacija prilikom produženja roka pozajmice

V6.8-00(01), 8. – 9. oktobar 2016.

- obaveštavanje članova o isteku članstva omogućeno je i na dan isteka članstva

V6.8-00, 4. – 5. oktobar 2016.

- Uključene su mogućnosti potpisivanja tablom za digitalno potpisivanje i elektronskog pohranjivanja obrasca za upis.
U editoru **Član** dodato je novo dugme **Obrazac za upis** koje pokreće pripremu obrasca za upis. Podaci se na obrazac za upis prenose iz podataka koji su upisani u editoru **Član**. Pre nego što član potpiše obrazac za upis preko table za digitalno potpisivanje (metoda **Potpiši dokument** na pripremljenom obrascu za upis), sadržaj može da se pregleda; po potrebi, obrazac za upis može da se odštampa (metoda **Pregled i slanje ispisa**). Kada član potpiše obrazac za upis i potvrdi potpis, obrazac za upis se elektronski pohranjuje. Kod pojedinačnog člana pohranjuju se svi potpisani obrasci za upis, a možemo da ih pregledamo i odšampamo metodom **Član / Arhiv e-dokumenata**. Pohranjeni obrasci za upis brišu se automatski prilikom brisanja člana (pri pojedinačnom ili paketnom brisanju neaktivnih članova). Naziv, izjave i napomene na obrascu za upis biblioteke mogu da prilagode svojim potrebama preko sistemskih definicija.
Programska oprema COBISS podržava tablu za digitalno potpisivanje Omega proizvođača Signotec.
- U editoru **Član** na jezičku **Opšte** dodat je novi atribut **Državljanstvo** u koji se upisuje državljanstvo člana. Alternativni identifikacioni brojevi (jezičak **Alternativni**

identifikacioni brojevi) dopunjeni su novim redovima. To su JMBG, broj kartice Urbana, broj mobilnog telefona MSISDN i stara članska karta.

- Pre prelaska u prozor **Grada domaće biblioteke** kod člana koji ima postavljeno ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke" ispisaće se odgovarajuće upozorenje.
- Kod metoda **Član / Uredi, Član / Grada domaće biblioteke i Zauzeta grada / Vraćanje, brisanje** kada član napuni 18 godina i ako kao vrstu poštanske adrese za opomene ima adresu staratelja/garanta, ispisaće se odgovarajuće upozorenje. Nakon klika na dugme **U redu** s radom možemo da nastavimo, a po potrebi u podacima o članu možemo da uredimo podatke o adresi za primanje opomena.
- Kada član napuni 18 godina, bez obzira na podešavanja, opomena će biti adresovana na ime i prezime člana, a ne više na ime i prezime staratelja/garanta. To ne važi za članove kategorije *013 – strani državljani* kod kojih se adresovanje uvek izvodi u skladu sa podešavanjima kod člana.
- Od sada otvaranje fijke blagajne može da se uključi i u biblioteci u kojoj po odeljenjima koriste različite štampače.
- Na reversu mesto i datum izdavanja ispisuju se manjim fontom.
- Opomene:
 - Tekst opomena se sada ispisaće drugim i većim fontom (sada Arial 11, pre Times New Roman 10). Ova promena ne važi za opomene koje se štampaju na višeslojnim kovertama jer oblik ovih koverti omogućava prilagođavanje veličine prostora za ispis pojedinačnih podataka.
 - Kod podataka o građi ispisaće se i inventarski broj primerka za koji je član dobio opomenu.
 - U zaglavlje opomene može da se uključi ispis logotipa biblioteke. Ukoliko se biblioteka odluči za ovu mogućnost, treba da pošalje logotip, koji mora da bude definisan kao slika pohranjena u formatu .jpg ili .gif, i to veličine najviše 25x176mm, na e-adresu NCC. Podrazumevano se opomena ispisaće bez logotipa.
 - U ispis opomena može da se doda slika potpisa odgovornog lica u biblioteci (kao vrsta podatka *6 (potpis na opomenama)*). Ukoliko se biblioteka odluči za ovu mogućnost, treba da pošalje potpis, koji mora da bude definisan kao slika pohranjena u formatu .jpg ili .gif, i to veličine najviše 25x80mm, na e-adresu NCC. Dopuna omogućava da biblioteka koristi samo jedan e-potpis na svim opomenama (ne omogućava da se za svako odeljenje ili određeni broj opomene izabere drugi potpis). Podrazumevano se opomena ispisaće bez potpisa.
 - Opomene koje su izdate članovima kategorije *125 – pravna lica, spoljašnje ustanove* sada se adresiraju na ime nadređenog partnera/člana, a ne više na ime i prezime člana koji za pravno lice obavlja poslovanje sa bibliotekom. Opomene tako ne važe kao lična pošta zaposlenog kod nadređenog partnera/člana.
- Na ispisima koje biblioteka izdaje, odnosno šalje svojim članovima (reversi, računi, storno računa, knjižna odobrenja, opomene formata A4) usklađen je ispis podataka o izdavaču dokumenta (naslov biblioteke/odeljenja).
- Pri postupku pripreme obrazaca za reverse i račune promenjen je naziv vrste podatka "1. Odeljenje ispod naziva biblioteke" u "1. Podaci o odeljenju/dodatni podaci" jer uređivanje ove vrste podataka nudi nove mogućnosti podešavanja naslova kako za biblioteke sa odeljenjima tako i za biblioteke bez odeljenja.
- Na računima i reversima koji su izdati članovima kategorije *125 – pravna lica, spoljašnje ustanove* sada se više ne ispisaće ime i prezime lica koje u ime pravnog lica, odnosno spoljašnje ustanove koristi usluge biblioteke. Ispisaće se samo podaci o pravnom licu,

odnosno spoljašnjoj ustanovi (naziv, sedište, poreski broj, odnosno identifikacioni broj za PDV).

- Na reversu kod građe koja ima status *izgubljeno* sada se ispisuje datum isteka važenja ovog statusa (i ne datum kada je primerak označen kao izgubljen). Zato je promenjen naziv stupca u kojem se ispisuje ovaj datum, i to iz "izgubljeno/tip" u "važi do/tip".
- U cenovniku (editor **Usluge/potraživanja – grupa**) kao jedinica mere stavke može se uneti i komad i sat.
- Prilikom pripreme ispisa *POZ-TR-04 : Spisak blagajničkih transakcija* uklonjen je parametar upita "Broj člana". Sadržaj ispisa dopunjen je ispisom podataka o broju članske karte. Na ispisu će biti dopunjen zbirni prikaz blagajničkih transakcija po pojedinačnim korisničkim imenima i vrstama blagajničkih transakcija.
- U skladu sa [Pravilnikom o promeni Pravilnika o zahtevima za računarske programe i elektronske uređaje, upravljanje i delovanje informacionog sistema i sadržaju, obliku, načinu i rokovima za dostavljanje podataka \(Službeni list Republike Slovenije, br. 18/16\)](#) dopunjeni su ispisi podataka o izdatim računima pri gotovinskom poslovanju – datoteke ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT i IZPIS RAČUNI STAVKE.TXT. Podaci za obe datoteke sada mogu da se pripreme metodom **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT)**, odnosno **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT)**, a ne više u segmentu COBISS3/Ispisi.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri produženju roka pozajmice građe u posluženom odeljenju, ako postoje rezervacije u matičnom odeljenju.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri sortiranju građe u ispisu reversa tako da se na vrhu reversa nalazi građa sa starijim datumom isteka.
- Otklonjena je greška zbog koje prenos iz bibliobusa nije mogao da se evidentira za građu koja je postala nedostupna za pozajmicu.
- Otklonjena je greška zbog koje je građa mogla da se rezerviše za odeljenje u matičnom odeljenju.

V6.7-01, 9. – 10. juli 2016.

- U pretraživač **Član** dodato je polje za pretraživanje "Stanica bibliobusa".

V6.7-00, 25. – 26. juni 2016.

- Dopunjen je ispis podataka o građi koji se ispisuju u prozoru **Uvid u stanje građe**. Od sada kod monografskih publikacija ispisuju se autor, naslov, godina izdanja i jezik publikacije, a kod serijskih publikacija ispisuju se naslov, ISSN broj, jezik publikacije i izdavač.
- Za građu koja je pozajmljena za čitaonicu (status S) i koja nije vraćena istog dana, član dobija opomenu narednog dana nakon isteka roka vraćanja. Kod svih sledećih opomena uvažavaju se intervali tolerancije za opomene koji su određeni vremenskim parametrima pozajmice.
- U biblioteci od sada možete sami da odredite e-adresu na koju treba da se šalju kopije e-obaveštenja. Ovu adresu određujete metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC**; otvara se prozor u kojem kod **E-adresa za kopije e-obaveštenja** upisujete odgovarajuću e-adresu. Ako biblioteka ima odeljenja i ako želite da se kopije e-

obaveštenja za pojedinačna odeljenja šalju na posebnu adresu (ne na adresu koja je određena metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC**), e-adresa se upisuje u editor **Odeljenje** kod **E-adresa za kopije e-obaveštenja**.

- Kod ograničenja broja pozajmljenih primeraka van biblioteke od sada se može odrediti najveći mogući broj pozajmljenih jedinica građe van biblioteke bez obzira na vrstu građe. Ovaj broj se upisuje metodom **Domaća biblioteka / Ograničenja poslovanja** kod *Ograničavanje broja poz. primeraka – van biblioteke* u rubrici "*ukupno ograničenje*". Ukoliko su određena i ograničenja najvećeg broja pozajmljenih primeraka za pojedinačnu vrstu građe, uvažavaju se i ta ograničenja. U ovom slučaju član može da pozajmi van biblioteke najveći mogući broj pojedinačne vrste građe, a ukupan broj svih pozajmljenih primeraka građe ne sme da prekorači broj koji je određen ukupnim ograničenjem.